

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.4.2019.
COM(2019) 165 final

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

**o dopuni pregovaračkih smjernica za Razvojni plan iz Dohe u pogledu plurilateralnih
pregovora o pravilima i obvezama u elektroničkoj trgovini**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Na 11. Ministarskoj konferenciji Svjetske trgovinske organizacije (WTO), 70 članica WTO-a donijelo je 13. prosinca 2017. Zajedničku izjavu o elektroničkoj trgovini¹ kako bi započele istraživački rad na budućim pregovorima WTO-a o aspektima elektroničke trgovine povezanim s trgovinom.

Europska unija (EU) dala je snažnu potporu istraživačkom radu koji se odvijao u WTO-u tijekom 2018. Istraživački rad bio je transparentan i otvoren svim članicama WTO-a te je obuhvaćao rasprave o svim aspektima elektroničke trgovine povezanim s trgovinom, a koje su potaknule članice sudionice.

Nakon uspješnog završetka istraživačkog rada u prosincu 2018., 76 članica WTO-a, uključujući EU, potvrdilo je 25. siječnja 2019. namjeru da započnu pregovore u okviru WTO-a o aspektima elektroničke trgovine povezanim s trgovinom². Sudionici su potvrdili su da će nastojati postići ishod visoke kvalitete koji će se naslanjati na postojeće sporazume i okvire WTO-a, uz sudjelovanje što većeg broja članica WTO-a. Potvrdili su jedinstvene mogućnosti i izazove s kojima se u vezi s elektroničkom trgovinom suočavaju članice, uključujući zemlje u razvoju i najmanje razvijene zemlje, te mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća i obvezali se da će ih uzeti u obzir. Naposljetku, potvrdili su namjeru da nastave poticati sve članice WTO-a na sudjelovanje kako bi se dodatno povećale koristi od elektroničke trgovine za poduzeća, potrošače i svjetsko gospodarstvo.

U skladu s time, pregovori o e-trgovini trebali bi se odvijati u plurilateralnom okruženju u okviru WTO-a te bi i dalje trebali biti transparentni i otvoreni svim članicama WTO-a koje se odluču pridružiti. Sudjelujuće članice mogu na početku ili u kasnijoj fazi pregovaračkog procesa u WTO-u podnijeti bilo koji pregovarački prijedlog iz područja aspekata elektroničke trgovine povezanih s trgovinom.

Komisiju je Vijeće ovlastilo za pregovore u WTO-u u okviru Razvojnog plana iz Dohe (DDA), među ostalim o trgovini uslugama i olakšavanju trgovine te o postupnoj liberalizaciji trgovinskih pravila³. S obzirom na to da je elektronička trgovina sastavni dio trgovanja uslugama i robom,⁴ novi pregovori WTO-a o aspektima elektroničke trgovine povezanim s trgovinom obuhvaćeni su postojećim ovlaštenjem jer pregovori o elektroničkoj trgovini pripadaju području trgovine uslugama, olakšavanja trgovine i postupne liberalizacije trgovinskih pravila⁵. Stoga nije potrebna nova odluka Vijeća kojom se odobrava otvaranje pregovora na temelju članka 218. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

¹ WT/MIN(17)/60

² WT/L/1056

³ Ovlaštenje u okviru Razvojnog plana iz Dohe čini niz zaključaka Vijeća od 25. listopada 1999. do 10. ožujka 2008.

⁴ Programom rada od 25. rujna 1998. definirano je da elektronička trgovina znači proizvodnju, distribuciju, stavljanje na tržište, prodaju ili isporuku robe ili usluga elektroničkim putem.

⁵ Konkretno se upućuje na zaključke Vijeća od 25. listopada 1999., 21. studenoga 2001., 21. srpnja 2003. (u kojem se izričito navodi da su ministarske izjave iz Singapura i Dohe i povezani dokumenti doneseni u Dohi te raniji zaključci Vijeća temelj za djelovanje Unije u pregovorima o DDA-u), 5. prosinca 2003., 6. listopada 2004., 19. srpnja 2005., 18. listopada 2005., 21. studenoga 2005., 12. lipnja 2006. i 10. ožujka 2008.

No, iako elektronička trgovina nije novo pitanje na dnevnom redu WTO-a,⁶ plurilateralni pregovori o aspektima elektroničke trgovine povezanim s trgovinom mogli bi biti šireg opsega i baviti se brojnim temama o kojima EU ima vlastito zakonodavstvo i konkretne dvojbe, prije svega u odnosu na prekogranični protok podataka i audiovizualne usluge, te posebne prioritete. Zbog toga Komisija, kako bi točnije odredila okvire pregovora, Vijeću preporučuje donošenje posebnih pregovaračkih smjernica za pregovore u WTO-u o elektroničkoj trgovini.

Cilj je predloženih pregovaračkih smjernica osigurati da EU bude u mogućnosti sudjelovati u pregovorima o bilo kojem aspektu elektroničke trgovine povezanom s trgovinom koji tijekom pregovora predlože članice WTO-a koje sudjeluju, uz puno poštovanje pravne stečevine, uključujući okvir za zaštitu osobnih podataka, te političkih odluka EU-a u trgovinskim pregovorima.

Za EU su ciljevi pregovora poboljšanje globalne elektroničke trgovine, olakšavanje poslovanja poduzeća, uključujući mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća, jačanje povjerenja potrošača u internetsko okruženje i stvaranje novih prilika za promicanje uključivog rasta i razvoja. Kako bi se postigao ishod visoke kvalitete uz sudjelovanje što većeg broja članica WTO-a, pravila i obveze trebali bi članicama omogućiti odgovarajuću fleksibilnost.

Najvjerojatniji ishod pregovora WTO-a o elektroničkoj trgovini jest skup pravila WTO-a koja članice mogu naknadno i jednostrano odlučiti dodati na svoje postojeće popise obveza u okviru WTO-a.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prethodno navedeni ciljevi u skladu su s Ugovorom o Europskoj uniji (UEU), u kojem je predviđeno da bi EU trebao „poticati integraciju svih zemalja u svjetsko gospodarstvo, uključujući i postupnim ukidanjem ograničenja u međunarodnoj trgovini”⁷.

Europsko vijeće je na sastanku 28. i 29. lipnja 2018. ovlastilo Komisiju da nastavi modernizaciju Svjetske trgovinske organizacije radi postizanja ciljeva (1) kako bi WTO postao relevantniji i prilagodljiviji u svijetu koji se mijenja te (2) kako bi se ojačala djelotvornost WTO-a. Modernizacija djelovanja WTO-a u području donošenja pravila, što je jedan od glavnih ciljeva pregovora o elektroničkoj trgovini, središnji je stup tog procesa.

Komisija je 18. rujna 2018. predstavila dokument za raspravu⁸ o modernizaciji WTO-a. U kontekstu jačanja funkcije donošenja pravila WTO-a, Komisija je među ostalim naglasila potrebu da se WTO angažira na uklanjanju prepreka digitalnoj trgovini. Naglasila je da je „[...] utvrđivanje režima kojim se obuhvaća digitalna trgovina važno za uklanjanje neopravdanih prepreka trgovini elektroničkim putem, za osiguravanje pravne zaštite poduzećima te za jamčenje sigurnog internetskog okruženja za potrošače. [...] novi režim ne bi se trebao odnositi samo na trgovinu uslugama, nego bi se trebao primjenjivati na sve gospodarske sektore.”

U okviru pregovora o slobodnoj trgovini EU sustavno predlaže ambiciozne regulatorne režime za telekomunikacijske usluge i za digitalnu trgovinu. Pregovaračke smjernice predložene za pregovore u okviru WTO-a o elektroničkoj trgovini slijede isti pristup koji EU slijedi u svojim sporazumima o slobodnoj trgovini (točke od 10. do 12. Priloga).

⁶ Program rada WTO-a na elektroničkoj trgovini pokrenut je 1998.

⁷ Članak 21. stavak 2. točka (e) UEU-a

⁸ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Režim koji je EU predložio u bilateralnim pregovorima i režim koji EU može predložiti u WTO-u temelji se na zakonodavstvu EU-a o unutarnjem tržištu u području digitalne trgovine i telekomunikacijskih usluga i potpuno je u skladu s njime.

Predložene pregovaračke smjernice potvrđuju da bi svako pravilo ili obveza na koje EU pristane trebali biti u skladu s pravnim okvirom EU-a (točka 9. Priloga).

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Članak 207. stavak 3. i stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavcima 3. i 4. UFEU-a.

Prema članku 207. stavku 3., u slučaju pregovora o sporazumima koji se odnose na zajedničku trgovinsku politiku, Komisija daje preporuke Vijeću. Te pregovore vodi Komisija uz savjetovanje s posebnim odborom koji imenuje Vijeće i koji joj pomaže u obavljanju te zadaće, u okviru smjernica koje joj može uputiti Vijeće.

Člankom 218. stavkom 3. UFEU-a propisano je da Komisija podnosi preporuke Vijeću. Vijeće na temelju članka 218. stavka 4. UFEU-a ima ovlasti donositi odluke o odobravanju otvaranja pregovora i pregovaraču uputiti smjernice te odrediti poseban odbor u savjetovanju s kojim se moraju voditi pregovori.

Kad je riječ o pregovorima u WTO-u o elektroničkoj trgovini, Vijeće je već odobrilo otvaranje pregovora, i izdalo smjernice Komisiji, o trgovini uslugama i olakšavanju trgovine te o postupnoj liberalizaciji trgovinskih pravila u WTO-u, čime su obuhvaćena trgovinska pravila i obveze koji su povezani s elektroničkom trgovinom (vidjeti odjeljak 1.). Međutim, potrebno je donijeti dodatne pregovaračke smjernice kako bi točnije odredili okviri pregovora. U skladu s time, Komisija preporučuje Vijeću donošenje odluke na temelju članka 207. stavka 3. i stavka 4. prvog podstavka u vezi s člankom 218. stavcima 3. i 4. UFEU-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prema članku 3. UFEU-a zajednička trgovinska politika područje je isključive nadležnosti EU-a. U skladu s time načelo supsidijarnosti ne primjenjuje se (članak 5. stavak 3. UEU-a).

- **Proporcionalnost**

. Preporuka Komisije u skladu je s načelom proporcionalnosti.

- **Odabir instrumenta**

Odluka Vijeća Europske unije o pregovaračkim smjernicama za aspekte elektroničke trgovine povezane s trgovinom kako bi se dopunile smjernice upućene Komisiji o Razvojnom planu iz Dohe.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Javno savjetovanje nije provedeno jer još nisu poznati bitni elementi pregovora u WTO-u.

Komisija se redovito savjetuje s dionicima, među ostalim u okviru stručne skupine za trgovinske sporazume⁹ i dijaloga s civilnim društvom¹⁰.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Nije primjenjivo.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka u ovoj fazi nije potrebna jer se pregovori u WTO-u o elektroničkoj trgovini temelje na postojećem ovlaštenju koje je Vijeće dalo Komisiji za pregovore u WTO-u (vidjeti odjeljak 1.). Sadržaj pregovora nije novo područje politike; riječ je o nastavku širih pregovora u okviru WTO-a koji su već godinama u tijeku.

- (a) Nadalje, ključno je da EU brzo djeluje i da sudjeluje već u ranim fazama pregovora.
- (b) Učinci mogućih novih pravila i obveza koji će proizaći iz plurilateralnih pregovora u WTO-u ne mogu se unaprijed utvrditi. Prvo, zato što članice WTO-a koje sudjeluju u pregovorima još nisu iznijele pregovaračke prijedloge. Drugo, zato što nije poznato koje će se članice obvezati na poštovanje svih ili nekih novih pravila i obveza u WTO-u.

Potreba za provedbom procjene učinka ponovno će se procijeniti na kraju pregovora u WTO-u.

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjivanje**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Inicijativom se u potpunosti poštuje Povelja Europske unije o temeljnim pravima, a posebno članak 8. o zaštiti osobnih podataka.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ova inicijativa nema utjecaj na proračun.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije primjenjivo.

- **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Nije primjenjivo.

⁹ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

¹⁰ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

o dopuni pregovaračkih smjernica za Razvojni plan iz Dohe u pogledu plurilateralnih pregovora o pravilima i obvezama u elektroničkoj trgovini

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 3. i stavak 4. prvi podstavak u vezi s njegovim člankom 218. stavcima 3. i 4.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

budući da:

- (1) Na 11. Ministarskoj konferenciji Svjetske trgovinske organizacije (WTO), 70 članica WTO-a donijelo je 13. prosinca 2017. Zajedničku izjavu o elektroničkoj trgovini¹¹ kako bi započele istraživački rad na budućim pregovorima u okviru WTO-a o aspektima elektroničke trgovine povezanim s trgovinom.
- (2) Na dan 25. siječnja 2019. 76 članica WTO-a potvrdilo je namjeru da započnu pregovore u okviru WTO-a o aspektima elektroničke trgovine povezanim s trgovinom¹².
- (3) U skladu s Razvojnim planom iz Dohe Vijeće je odobrilo otvaranje pregovora u okviru Svjetske trgovinske organizacije, i uputilo smjernice Komisiji, među ostalim o trgovini uslugama i olakšavanju trgovine te o postupnoj liberalizaciji trgovinskih pravila.
- (4) Donošenje dodatnih pregovaračkih smjernica nužno je za daljnje oblikovanje stajališta Unije u pregovorima u WTO-u o aspektima elektroničke trgovine povezanim s trgovinom.
- (5) Na temelju članka 218. stavka 4., kao odbor u dogovoru s kojim će se voditi pregovori i dalje bi trebao biti određen Odbor za trgovinsku politiku,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Pregovaračke smjernice upućene Komisiji o Razvojnem planu iz Dohe dopunjuju se pregovaračkim smjernicama za plurilateralne pregovore o pravilima i obvezama u elektroničkoj trgovini navedenima u Prilogu.

¹¹ WT/MIN(17)/60

¹² WT/L/1056

Članak 2.

Ova Odluka upućena je Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*